

Elektrik Teknik Dairesi Silâhdar
Elektrik Fabrikası 1959 yılı faaliyeti
Hakkında Rapor

1- İşletmenin şekil ve şartları:

1/1/-30/9/1959 tarihine kadar ilk 9 ay zarfında, İstanbul şehrinin 490.360.000 kws.a baliğ olan enerji ihtiyacının 186.030.000 kws.ı Santralımızdaⁿ 304.330.000 kws.ı da Umraniye indirici merkezi vasıtasile, Kuzeybatı Anadolu Santrallerinden temin edilmiştir.

Silâhdar ve Kuzeybatı Anadolu Santrallerinin şehri tağdiyesi paralel olarak ve sanayi Vekâleti Enerji ve Elektrik Etüt Dairesi Reisliklerinin ve K.B.A. ile İ.E.T.T. temsilcilerinden tereküp eden Teknik komitenin tespit ettiği program ve esaslar dairesinde vaki çalışma ile temin edilmiştir.

Ancak, bu arada Umraniye merkezi ile Beyazıt merkezi arasındaki kablolarda ve keza Umraniye merkezini besleyen 154 kV. luk hava hatlarında ve Santrallerinde vuku bulmuş olan arızalar neticesi; bu gibi arızaların devamı müddetince, şehir umumi şebeke ihtiyacı bizzarur munzam takatla çalışma mecburiyetinde kalan Silâhdar Santralından temin edilmiştir.

Paralel çalışma devresinde iyi cins kömür sarfiyatını azaltmak gayesi ile Silâhdar Santralına tahsis edilen yük, umumiyetle müesses takata göre çok düşük bulunduğu gibi, ekseriyetle uygun da düşmediğinden, daha doğrusu bahsi geçen kömür sarfiyatı tasarrufu gayesi yanında, bu suretle çalışma mezkûr komitece memleket ekonomisi bakımından daha uygun olarak mütalâa edildiğinden, bu esas dahilinde çalışılması ve ayrıca çeşitli sebeplerle zaman zaman K.B.A. Santrallerinden işletme esnasında Silâhdar Santralına 10-12 MW.kadar anî yük intikalleri vuku'u bulması dolayısıyla, şehir cereyanının inkitasına meydan verilmemek üzere bu yük intikallerini karşılayacak nispette, döner yedek takatın munzam ihtiyaç olarak bulundurulması zarureti, Silâhdar Santralının umumi işletme randımanına tabi'i olarak menfi tesir icrasından hali kalmamıştır.

Bununla beraber umumiyetle randımanlı tesislerin kullanılmasına çalışılarak ve işletmede mümkün olan azami iktisat gözetilerek fazla randıman düşüklüklerine meydan verilmemiştir.

1- İşletme neticelerinin 1959-1958 yılları ilk 9 aylık mukayesesi:

Elektrik istihsalı	1959 kws.	1958 kws.	Geçen yıla göre nis- pet %
Fabrika istihsalı	:197.298.610	:206.698.190	: - 4,76
Fabrikadan Şebekeye verilen	:186.030.000	:196.065.920	
Umraniyeden Şebekeye verilen	:304.330.000	:252.426.000	
Şebekeye verilen yekûn	:490.360.000	:448.491.920	: + 9,33
Azami yük (normal bir günde)	: 141.000 KW.	: 131.000 KW.	: + 7,63
Kullanılan mahrukat	: Ton	: Ton	
%3 rutubetli kömür sarfiyatı	: 119.800	: 118.047	
Mazut, kömüre ^{26,7} irca edilmiş miktar	: 37	: 7,3	

2- Fabrika tesislerinin çalışma saatleri:

Silâhdar Elektrik Santrali, günün 24 saatında faaliyetinde bulunmasına mukabil, şehir yükünün değişik ve Kuzeybatı Anadolu Santrallerinin verdiği yük durumuna göre muhtelif takatlarda çalıştırılmış olup, tesislerin 9 aylık çalışma saatleri aşağıda gösterilmiştir.

Kazan tesisleri :

Mevcut 14 kazandan, 4 eski İngiliz kazanı devamlı surette soğuk yedek kalmış, diğer 10 kazan cem'an 27.530 saat çalıştırılmıştır. ^{31.165}

Türbo Alternatörler:

Mevcut 6 adet Türbo Alternatör grubundan 3 No.lu eski AEG grubu hariç diğer 5 grup cem'an 11.628 saat çalıştırılmıştır. ^{13.282}

3- 1959 Yılı ilk 9 ayı zarfında yapılan işler:

a) Makina kısmı:

I No.lu AEG. Türbo Alternatör grubunun umumi revizyonu, kendi elemanlarımızla yapılmış ve bu meyanda Almanyadan tamirden gelen Alternatör rotoru tebdil edilerek servise konmuştur. 40.000

VI No.lu Escher-Wyss grubunun Alternatör yatağında vukua gelen arıza dolayısıyla, Escher-Wyss firmasında tamirde bulunan yataklar getirtilerek, arızalı yatak tebdil edilmiştir. 10.000

	<u>Lira</u>
b) <u>Kazan kısmı:</u> I-II-III-IV-V-VI-VII-VIII-XIII-XIV No.lu kazanların mutad senelik kısmi revizyonları yapılmıştır.	75.000
c) <u>Elektrik kısmı:</u> Yukarıda bahsi geçen Türbin Generatörü ile kazan tesislerine ait bilumum elektrik aksamının revizyonları yapılmıştır. I ve III No.lu Alternatörler için bar buklajına ait yağlı dizjonktör ve seksiyoneler, pnömomatik sistem dizjonktör ve seksiyonelerle tebdil edilerek servise konulmuştur.	5.000 140.000
d) <u>Müteferrik:</u> Kömür nakliyesi, Kazan, Makina ve Elektrik tesisleri ile bunlara ait bilumum teçhizatın mutad ve günlük lüzumlu bakım ve tamirleri yapılmıştır. Binaların tarak sıvaları ikmal edilmek üzeredir.	1.500.000 65.000
e) Kömür nakil tesisatı raylarının tebdil işi müteahhide ihale edilmiş ve tebdiline başlanılmıştır.	40.000

1.825.000

1960 Yılında yapılması mutasavver
ishahat tevsi ve bakım işleri

III No.lu Makinanın yenilenmesi (<i>ishahat</i>)	<i>11.000.000</i> 1.000.000
II No.lu Kazan dairesi kazanlarının yenilenmesi	<i>14.000.000</i> 2.000.000
Su, buhar elektrik ve yardımcı tesisler	<i>1.320.000</i> 400.000
154/35 KV. Etibank indirici merkezinin Silâhdar ile irtibatı kablo ve teçhizat	<i>350.000</i> 350.000
Atelye, takımhane ve tezgâhların islah ve takviyesi	<i>30.000</i> 30.000
Alibey deresinin taranması ve rihtim inşası	<i>402.000</i> 400.000
Sogutma suyu giriş ve çıkış kanalları inşası	<i>1850.000</i> 400.000
Rihtim tevsi ihata duvarı inşası	<i>200.000</i> 200.000
A.T. tesisatının islahı (reaktans bobini ile)	<i>400.000</i> 400.000
Yeni laboratuvar inşası	<i>150.000</i> 150.000
Kömür nakil tesisatının islahı traktör V.S. temini	<i>300.000</i> 300.000
iki artezyen kuyusu açılması ve yataklara verilen sogutma suyu tesisatının islahı	<i>200.000</i> 100.000
Konkasör binası civarında ince kömürü ayıracak bir selektör tesisi	<i>150.000</i> 150.000

./.

5.730.000

	(4)
	<u>Lira</u> <u>Taka</u>
Eski kazan dairesi tahta çatısının demire tebdili.	5.730.000
Kazan küllerinin nakil ve kıymetlendirilmesi	50.000 →
Memur ve işçi apartmanları inşaatı	200.000 420.000
Fabrika Müdürü lójman inşaatı	500.000 900.000
Yeni idare binası inşaatı	80.000 →
250 tonluk terkoz s/ deposu inşaatı	300.000 600.000
Kül parkında curuf tuğla imâlât tesisi	50.000 →
Şebekenin müsaadesi nispetinde, başlanmış bulunan 10 kV. luk yağlı dizjonktör ve seksiyonerlerin pnömomatik dizjonktör ve seksiyonerlerle tebdili	100.000 →
Plâtförmün kapalı bir binaya nakli	500.000 —
II No.lu Siemens Türbo-Alternatör grubu ile V No.lu B.B.C. Türbo-Alternatör grubunun umumi revizyonu ve VI No.lu Escher-Wyss Türbin kanatlarının değıştirilmesi	48.000 —
Fabrika bilumum tesislerinin tamir, bakım ve işletme masrafı	75.000 —
	2.200.000
	<u>9.833.000</u>

CA

